

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ im. Orła Białego w Chełmcach
opracowany na rok szkolny 2022/2023**

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.);
2. Ustawa o systemie oświaty z 7 września 1991 roku (Dz. U. 1991 Nr 95 poz. 425);
3. Ustawa Karta Nauczyciela (Dz. U. 1982 Nr 3 poz. 19);
4. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z 29 lipca 2005 roku (Dz. U. 2005 Nr 179 poz. 1485 ze zm.);
5. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi z 26 października 1982 roku ze zmianami z dnia 4 stycznia 2013 roku (Dz. U. 1982 Nr 35 poz. 230);
6. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z 9 listopada 1995 roku (Dz. U. 1995 Nr 10 poz. 55 ze zm.);
7. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z 19 sierpnia 1994 roku ze zmianami z 23 lipca 2008 roku (Dz. U. 2008 Nr 180 poz. 1108);
8. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z 9 listopada 1995 roku (Dz. U. 1996 Nr 10 poz. 55 ze zm.);
9. Ustawa Prawo oświatowe z 14 grudnia 2016 roku (Dz. U. z 2017 r. poz. 59);
10. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U. z 2005 Nr. 180 poz. 1493);
11. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 roku (Dz. U. Nr 111, poz. 535);
12. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 roku (Dz. U. Nr 10, poz. 55);
13. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w zakresie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeń psychicznych z dnia 20 sierpnia 1996 roku (Dz. U. Nr 112, poz. 537);
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół z dnia 27 sierpnia 2012 roku ze zmianami z 30 maja 2014 roku oraz 17 czerwca 2016 roku (Dz. U. 2012 Nr 0, poz. 977);
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci

- niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym z dnia 24 lipca 2015 roku (Dz. U., poz. 1113);
16. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach z dnia 30 kwietnia 2013 roku (Dz. U. 2013 poz.532);
17. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii z dnia 18 sierpnia 2015 roku (Dz. U. 2015, poz. 1249);
18. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w zakresie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeń psychicznych z dnia 20 sierpnia 1996 roku (Dz. U. Nr 112, poz. 537);
19. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym z dnia 24 lipca 2015 roku (Dz. U., poz. 1113);
20. Konwencja o Prawach Dziecka uchwalona przez ONZ 20 listopada 1989 roku;
21. Kierunki polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2018/2019;
22. Program polityki prorodzinnej państwa z dnia 17 listopada 1998 roku;
23. Statut Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Chełmcach

Wstęp

Okres dorastania to przede wszystkim czas na zdobywanie nowych doświadczeń, nabieranie pewności siebie, dążenie do coraz większej autonomii i samodzielności. Kluczowe wydaje się być nawiązywanie relacji społecznych, stawianie granic, rozpoznawanie i rozwijanie zainteresowań. Jest to niewątpliwie czas kształtowania się postaw i poglądów, odkrywania własnej tożsamości i poszukiwania własnego sposobu na życie. Trudności i kryzysy, na jakie młody człowiek napotyka, mogą przyczyniać się do pojawienia się u niego różnego typu zachowań ryzykownych. Zaburzone relacje, niepowodzenia życiowe, niepowodzenia w szkole mogą spowodować poczucie zagubienia, osamotnienia i frustrację. W skutek tego, młody człowiek często potrzebuje wsparcia i pomocy od innych ludzi. Prawidłowo ukierunkowane działania wychowawcze i profilaktyczne podjęte wobec dzieci i młodzieży w procesie ich dorastania, ułatwiają im niezbędnej wiedzy o ludziach, świecie i o nich samych. Przyczyniają się znacząco do ich bezpieczeństwa i dobrostanu psychofizycznego. Należy pamiętać, że zdobywanie wiedzy i doświadczenia w kontrolowanych, bezpiecznych warunkach jest optymalnym modelem społecznego uczenia się. Tak zdobyte doświadczenia mają szansę zgeneralizować się na całe późniejsze życie i stanowić o wielu życiowych sukcesach. Przedstawiony poniżej Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest zbiorem działań, które mają za zadanie stale i aktywnie wspomagać i kształtować prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Jego głównym celem jest zapobieganie niekorzystnych i szkodliwych zjawisk i zachowań wśród uczniów. Ważne jest też intensywne promowanie alternatywnych, pozytywnych zjawisk i form spędzania czasu, inspirowanie młodych ludzi do podejmowania aktywności, które stanowią dla nich czynnik chroniący przed zagrożeniami. Wśród dzieci i młodzieży można wyszczególnić pewne początkowe formy zjawisk, które w przypadku braku właściwie dobranych oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych mogłyby w przyszłości skutkować rozwojem sytuacji niepożądanych. Do tych najbardziej podstawowych zjawisk należą:

- agresja słowna i fizyczna przejawiająca się najczęściej poprzez zachowania typu: wyśmiewanie, zaczepianie, obgadywanie, przezywanie, przeklinanie,
- problemy w nauce, brak wystarczającej motywacji do przyswajania nowej wiedzy, niskie potrzeby poznawcze i aspiracje edukacyjne,
- opuszczanie godzin lekcyjnych bez usprawiedliwienia - wagary oraz spóźnianie się na zajęcia lekcyjne,

- brak zadawalającej współpracy w kształtowaniu właściwych postaw i deficyt spójności w działaniach wychowawczych na linii rodzic-szkoła,
- zwiększająca się liczba uczniów obarczonych problemami rodzinnymi bądź tych, którzy funkcjonują w rodzinach, w których zaistniała trudna sytuacja (rodziny niepełne, rozbite, rozdzielone, np. eurosieroctwo, mających trudności w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, w których pojawia się przemoc w rodzinie).

Poza wskazanymi czynnikami indywidualnymi i społecznymi na ocenę jakości życia oraz sukces edukacyjny uczniów mają wpływ następujące czynniki ryzyka:

- kryzys autorytetów,
- naciski środowiska rówieśniczego na wchodzenie zachowania społecznie nieakceptowane,
- brak wsparcia i zainteresowania w rodzinie lub i niewłaściwe wzorce rodzinne,
- niekontrolowane korzystanie z nowych technologii i przyswajanie błędnych wzorców pochodzących z mediów - szczególnie z Internetu,
- stres zarówno jako przyczyna jak i skutek niepowodzeń edukacyjnych, brak umiejętności redukowania stresu i kompensowanie jego skutków,
- niechęć preferowanie aktywnych form wypoczynku, □
- zaburzenia i nieprawidłowości u dzieci i młodzieży w obszarze emocji.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im.Orla Białego w Chełmcach opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski. Treści szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły i Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców jak i priorytety edukacyjne państwa.

Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspieranie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspomaganie uczniów w ich kompleksowym rozwoju, ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki wobec zaistnienia problemów dzieci i młodzieży. Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli. Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji ubiegłorocznego programu wychowawczo – profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2021/2022,,
- priorytetów MEN na rok 2022/2023,
- wniosków i analiz zespołów nauczycieli pracujących w szkole,
- obserwacji, uwag, spostrzeżeń, wniosków pochodzących od nauczycieli, uczniów i rodziców,
- wiedzy na temat niebezpieczeństw, jakie w dzisiejszych czasach stanowią realne zagrożenia dla dzieci i młodzieży.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023

1. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej.

4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.
5. Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
6. Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
7. Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

II. Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Priorytetem w naszej szkole jest wysoka efektywność kształcenia, przygotowanie do dalszej edukacji, zapewnienie warunków wszechstronnego rozwoju każdego ucznia. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

III. Model absolwenta

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- ✓ kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- ✓ zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- ✓ szanuje siebie i innych,
- ✓ jest odpowiedzialny,
- ✓ zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- ✓ przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- ✓ zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- ✓ jest tolerancyjny,
- ✓ korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- ✓ jest ambitny, kreatywny i odważny,
- ✓ potrafi samodzielnie podejmować decyzje i ponosić ich konsekwencje,
- ✓ posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych,
- ✓ podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- ✓ szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- ✓ rozumie wartość uczenia się i potrzebę własnego rozwoju.

IV. Założenia ogólne

1. Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- ✓ fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- ✓ psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- ✓ społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- ✓ współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- ✓ kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- ✓ współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- ✓ wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,

- ✓ kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- ✓ doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- ✓ wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- ✓ kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- ✓ przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- ✓ wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- ✓ poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży,
- ✓ rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- ✓ rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- ✓ kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,

- ✓ kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- ✓ prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- ✓ doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- ✓ dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- ✓ udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- ✓ wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- ✓ wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- ✓ wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- ✓ realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- ✓ przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- ✓ kształtowanie i wzmacnianie zachowań przeciwnych używaniu przez uczniów środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także norm zapobiegających podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- ✓ doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie interwencji kryzysowej i działań profilaktycznych w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

Diagnoza sytuacji wychowawczej w szkole.

W czerwcu 2022 została przeprowadzona diagnoza wśród społeczności szkolnej. Badaniu ankietowemu poddani zostali rodzice uczniów i pracownicy szkoły. Szczegółową analizę wyników badań zawiera załącznik do niniejszego programu.

GLÓWNE KIERUNKI DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNO –WYCHOWAWCZYCH na rok 2022/2023 wynikające z ewaluacji poprzedniego programu:

1. Uczeń dostrzega, rozpoznaje i nazywa własne oraz cudze uczucia.
2. Uczeń rozwija umiejętność identyfikowania określonych sytuacji społecznych.
3. Uczeń potrafi mówić o swoich emocjach.
4. Uczeń rozumie określone sytuacje społeczne, potrafi przyjąć perspektywę innych.
5. Uczeń zna zasady roztropnego i bezpiecznego korzystania z Internetu.
6. Uczeń potrafi wymienić wartości życiowe.

V. Treści i działania o charakterze profilaktycznym na rok 2022/2023.

Lp.	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
1.	Realizacja programów szkolnych zatwierdzonych w Szkolnym Zestawie Programów Nauczania na rok 2022/2023 oraz Planów pracy wychowawców poszczególnych klas.	praca z uczniami na co dzień podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, praca doraźna według potrzeb	wszyscy nauczyciele w ramach swoich przedmiotów, obowiązków zawodowych oraz przydzielonych funkcji.	cały rok szkolny

2.	Rozpoznanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.	obserwacje podczas bieżącej pracy, analiza autorskich prac uczniów, rozmowy z uczniami	nauczyciele, wychowawcy, wychowawcy świetlicy pedagog, psycholog	cały rok szkolny
3.	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, zajęć rozwijających uzdolnienia, kół zainteresowań, wyjścia do muzeum, teatru, kina, przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, wspieranie i popularyzacja czytelnictwa wśród uczniów, angażowanie uczniów do udziału w konkursach przedmiotowych, zawodach sportowych.	nauczyciele wychowawcy pedagog psycholog	zgodnie z kalendarzem uroczystości i harmonogramem wydarzeń przez cały rok szkolny
		szkolenia Rady Pedagogicznej podnoszące kompetencje nauczycieli	dyrekcja nauczyciele, specjaliści	w ciągu całego roku szkolnego
4.	Opieka nad uczniem niepełnosprawnym oraz uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	zajęcia rewalidacyjne, opieka psychologiczno-pedagogiczna, zajęcia specjalistyczne, korekcyjno-kompensacyjne oraz dydaktyczno-wyrównawcze, dostosowywanie wymagań edukacyjnych i indywidualizacja pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych pod	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, logopeda	w ciągu całego roku szkolnego

		kątem wspierania ich optymalnego rozwoju, organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów z trudnościami		
5.	Rozwijanie samodzielności, innowacyjności i kreatywności uczniów	lekcje wychowawcze oraz wszelkie zajęcia z przedmiotów (prowadzone w odpowiednio skonstruowanej pod kątem realizacji celu formie)	wychowawcy, wychowawcy świetlicy, nauczyciele poszczególnych przedmiotów,	w ciągu całego roku szkolnego
6.	Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów, w tym bezpieczne i celowe wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego	lekcje informatyki, wszystkie rodzaje lekcji prowadzone z użyciem technologii informacyjnej szkolenia zewnętrzne i wewnętrzne nauczycieli rozwijanie kompetencji cyfrowych nauczycieli (korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych)	nauczyciele informatyki, wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny
7.	Kształtowanie postawy twórczej	konkursy, wystawy prac, zajęcia rozwijające plastycznie, zajęcia teatralne, wspieranie aktywności twórczej i kreatywności u uczniów, stwarzanie możliwości rozwijania się i ekspresji przez twórczość uczniom szczególnie uzdolnionym artystycznie	wychowawcy, wychowawcy świetlicy nauczyciele przedmiotów (zwłaszcza: plastyka, muzyka oraz zajęć teatralnych)	w ciągu całego roku szkolnego
8.	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów	zajęcia tematyczne pod kątem doskonalenia sztuki retoryki i nauki prowadzenia dyskusji i debaty (lekcje historii, polskiego, lekcje	wychowawcy, pedagog, psycholog nauczyciele j. polskiego	w ciągu całego roku szkolnego

		wychowawcze, warsztaty w klasach)		
9.	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	wychowawcy, nauczyciele przedmiotów egzaminacyjnych	w ciągu całego roku szkolnego
10.	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	podczas zajęć dydaktycznych oraz lekcji wychowawczych w klasach – pogadanka, warsztat umiejętności skutecznego uczenia się i zarządzania czasem oraz dbania o motywację zapoznanie uczniów ze strategiami i technikami uczenia się, rozpoznanie własnego stylu uczenia się	wychowawcy, psycholog	w ciągu całego roku szkolnego
11.	Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych.	świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych lekcje historii, wycieczki tematyczne	nauczyciele historii, polskiego i wychowawcy, cała społeczność szkolna	w ciągu całego roku szkolnego, zgodnie z harmonogramem zajęć i wydarzeń
12.	Rozumienie i respektowanie norm i zasad obowiązujących w szkole i poza szkołą	zapoznanie z regulaminami szkolnymi oraz zasadami życia społecznego	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	wrzesień oraz w ciągu całego roku szkolnego
13.	Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych	lekcje wychowawcze, lekcje historii i wiedzy o społeczeństwie, pogadanki ze specjalistami, ciekawymi osobami zaproszonymi na zajęcia, obchody Święta Szkoły, akcje samorządu szkolnego	opiekun samorządu szkolnego, pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele, rodzice	w ciągu całego roku szkolnego
14.	Kształtowanie szacunku do ludzi, tolerancji, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka i przemoc,	lekcje wychowawcze, wolontariat, pogadanki ze specjalistami wolontariat – kontynuowanie uczestnictwa w co roku	opiekun samorządu szkolnego wychowawcy, wszyscy nauczyciele, pedagog, psycholog, rodzice	w ciągu całego roku szkolnego

	uczenie i wspieranie wrażliwości na potrzeby zwierząt	podejmowanych działaniach charytatywnych i wolontariatu		
15.	Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci.	lekcje informatyki, lekcje wychowawcze. Profilaktyka bezpieczeństwa w sieci, pogadanki ze specjalistami Treść edukacyjne i profilaktyczne dla rodziców uczniów, zwiększające świadomość na temat cyberzagrożeń oraz podnoszące kompetencje w zakresie właściwego monitorowania dzieci podczas ich aktywności w internecie	nauczyciele informatyki, wychowawcy, specjaliści, rodzice	w ciągu całego roku szkolnego
16.	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem	omówienie zasad i norm regulujących życie społeczne, zapisów zawartych w statucie szkoły i regulaminach szkolnych, lekcje wychowawcze realizowane pod kątem omawiania zagadnień z obszaru funkcjonowania procesów grupowych, odpowiedzialności, praw i obowiązków ucznia i praw dziecka, praw człowieka oraz postaw moralnych i współodpowiedzialności jednostek za jakość życia społeczeństwa	wychowawcy, pedagog, psycholog	w ciągu całego roku szkolnego, zgodnie z planem pracy wychowawców
17.	Doskonalenie kultury bycia, zasady zachowania się w sytuacjach społecznych, przypominanie o konieczności i zasadności respektowania norm i reguł współżycia w grupie przedszkolnej, w klasie i szkole.	lekcje wychowawcze, inne zajęcia skoncentrowane wokół tematyki właściwego zachowania się: ✓ zapoznanie i przypomnienie Statutu Szkoły	wychowawcy, wszyscy pracownicy szkoły	w ciągu całego roku szkolnego

		✓ zapoznanie z głównymi założeniami Konwencji Praw Dziecka, ✓ zapoznanie i przypomnienie uczniom obowiązujących regulaminów szkolnych oraz procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych, ✓ przypominanie i respektowanie norm i zasad postępowania obowiązujących w szkole i poza nią, ✓ ustalenie wewnętrznych zasad obowiązujących w klasie i w szkole z uwzględnieniem propozycji pochodzących od uczniów		
18.	Integrowanie społeczności szkolnej	organizowanie uroczystości i imprez szkolnych, zajęcia integracyjne, w miarę możliwości - organizowanie wycieczek, wyjazdów, wyjść umożliwiających uczniom branie częstszego i czynnego udziału w wydarzeniach związanych z kulturą i bywanie w takich miejscach jak np. kino, teatr, muzeum, filharmonia, wystawa Akcje i działania samorządu uczniowskiego, np. Dzień Chłopaka, Dzień Kobiet obchody Dnia Matki, Dnia Ojca, Dnia Dziecka, Dnia Babci i Dziadka – wspieranie wartości rodzinnych	wychowawcy, samorząd uczniowski pedagog, psycholog	w ciągu całego roku szkolnego

19.	Uwrażliwienie uczniów na tematy dotyczące problemów klimatycznych i ochrony środowiska	lekcje wychowawcze, lekcje geografii, biologii, pogadanki ze specjalistami na temat problemów współczesnego świata, które skoncentrowane są wokół tematu ekologii i zmian klimatycznych oraz odpowiedzialnych postaw każdego człowieka w sprawach dbania o środowisko	wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi	w ciągu całego roku szkolnego
20.	Uczenie działania zespołowego, tworzenia atmosfery dialogu i efektywnej współpracy, kształtowanie umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.	Lekcje z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania, nauka mediacji wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego oraz rzecznika spraw ucznia. Odpowiedzialność osób wybranych na powyższe stanowiska w zakresie dbałości o jakość dialogu i współpracy w szkole	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog przewodniczący samorządu uczniowskiego, opiekun samorządu uczniowskiego, rzecznik spraw ucznia, samorząd klasowe, pedagog, psycholog	w ciągu całego roku szkolnego, wg potrzeb wrzesień-październik 2022 r.
21.	Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na lekcjach. Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego	analiza frekwencji uczniów, systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów w szkole, wywiadówki, indywidualne spotkania z rodzicami, mobilizujące kontrakty z uczniami	dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	w ciągu całego roku szkolnego oraz podczas zebrań z rodzicami, stała dostępność danych w dzienniku elektronicznym

22.	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości	warsztaty dla uczniów prowadzone przez psychologa i pedagoga lekcje wychowawcze oraz podczas bieżącej pracy z uczniem Pomoc uczniom w przezwyciężaniu własnych trudności i ograniczeń – podnoszenie wiary we własne możliwości.	psycholog, pedagog, wychowawcy, specjaliści z poradni psychologiczno-pedagogicznej, rodzice	w ciągu całego roku szkolnego, wg potrzeb
23.	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły. Stop mowie nienawiści. Dobre komunikowanie się jako podstawa dobrych relacji	zajęcia integracyjne w klasie pierwszych, lekcje wychowawcze, warsztaty ze specjalistami	pedagog, psycholog, wychowawcy	w ciągu całego roku szkolnego
24.	Zapobieganie podejmowaniu przez uczniów zachowań ryzykownych	lekcje wychowawcze, zajęcia z pedagogiem, psychologiem pogadanki z policją udział w kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł - profilaktyka uzależnień, w tym roku temat przewodni: profilaktyka depresji, zwiększanie świadomości o tym, czym są zaburzenia nastroju wśród dzieci i młodzieży profilaktyka niebezpieczeństw wynikających ze stosowania środków psychoaktywnych, nierozsądnych zachowań w sieci Internet, prześladowań rówieśniczych, samouszkodzeń i stosowania agresji.	wychowawcy, pedagog, psycholog, policjanci, eksperci	w ciągu całego roku szkolnego, wg potrzeb

VI. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia jakości - a tym samym skuteczności - programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- ✓ obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- ✓ analizę dokumentacji,
- ✓ przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli oraz wnioski płynące z analizy ich wyników, - rozmowy z rodzicami,
- ✓ wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie na koniec roku szkolnego.